

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 9P/21/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4620200318
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Matúš Staríček
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2020:4620200318.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Topoľčany sudcom Mgr. Matúšom Staríčkom vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: N. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany, Škultétyho 1577/8, Topoľčany, matky: Ľ. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G.. R. XXXX/XX, F., t. č. L. XXXX/XX, F., a otca: D. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XXXX/XX, F., t. č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody a Ústav na výkon väzby, V. X, U., za účasti starých rodičov zo strany matky: L. O., nar. XX.XX.XXXX a Ľ. O., nar. XX.XX.XXXX, obaja trvale bytom G.. R. XXXX/XX, F. a starých rodičov zo strany otca: D. G., nar. XX.XX.XXXX a C. G., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom F. XXXX/XX, F., o návrhu starých rodičov na zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti a o návrhu matky na zverenie maloletého dieťaťa do jej osobnej starostlivosti, takto

r o z h o d o l :

I. Súd konanie v časti o návrhu starých rodičov L. O., nar. XX.XX.XXXX a Ľ. O., nar. XX.XX.XXXX na zverenie maloletého N. G., nar. XX.XX.XXXX do ich náhradnej osobnej starostlivosti z a s t a v u j e .

II. Návrh starých rodičov D. G., nar. XX.XX.XXXX a C. G., nar. XX.XX.XXXX na zverenie maloletého N. do ich náhradnej osobnej starostlivosti z a m i e t a .

III. Súd r u š í neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Topoľčany č. k. 10P/194/2019-13 zo dňa 29.11.2019.

IV. Otec je s účinnosťou od 28.05.2020 p o v i n ň ý platiť na maloletého N. výživné vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

V. Nedoplatok otca na zročnom výživnom za obdobie od 28.05.2020 do 30.09.2020 vo výške 120,76 eur sa otcovi povoľuje zaplatiť v mesačných splátkach vo výške 5 eur splatných spolu s bežným výživným počnúc právoplatnosťou rozsudku k rukám matky s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

VI. Súd u k l a d á výchovné opatrenie, a to dohľad nad výchovou maloletého N. na obdobie 12 mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku, ktorý bude vykonávaný prostredníctvom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany.

VII. Týmto sa m e n í rozsudok Okresného súdu Topoľčany č. k. 9P/246/2016-19 zo dňa 12.01.2017 v časti výživného.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 07.02.2020 bol Okresnému súdu Topoľčany doručený návrh starých rodičov zo strany matky na zverenie maloletého N. G. do ich náhradnej osobnej starostlivosti. Návrh odôvodnili tým, že maloletý N. bol rozsudkom Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 9P/246/2016 zo dňa 12.01.2017 zverený do osobnej starostlivosti matky. Dňa 21.11.2019 sa nachádzali rodičia maloletého v osobnom motorovom vozidle, pričom mali autonehodu čelným nárazom do stromu. Nakoľko rodičia neboli schopní zabezpečiť starostlivosť o maloletého N., bol im uznesením sp. zn. 10P/194/2019 zo dňa 29.11.2019 zverený do starostlivosti. Maloletý N. sa nachádza v ich osobnej starostlivosti, na ich domácnosť je zvyknutý, starostlivosť o neho zvládajú a sú zdravotne spôsobilí sa o vnuka postarať. Otec dieťaťa bol vzatý do väzby. Matka dieťaťa býva spolu s priateľom v obci C. a v súčasnosti má po autonehode i naďalej zdravotné problémy.

2. Dňa 30.03.2020 bol Okresnému súdu Topoľčany doručený protinávrh starých rodičov zo strany otca na zverenie maloletého Denisa do ich náhradnej osobnej starostlivosti. Návrh odôvodnili tým, že sú zdravotne spôsobilí a vedia zabezpečiť zdravý vývin dieťaťa. Poukázali na to, že v minulosti bolo vydané neodkladné opatrenie vo veci maloletej F. F., ktorá bola odobratá zo starostlivosti matky pre pokus o samovraždu z dôvodu zlyhania starostlivosti zo strany matky i jej rodičov. Starí rodičia zo strany otca v podaní zo dňa 09.06.2020 poukázali tiež na to, že rozsudkom sp. zn. 11P/156/2016 zo dňa 14.10.2016 bola maloletá M. (dcéra L. F.) zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky p. T. z dôvodu, že matka zanedbávala starostlivosť o ňu. Na pojednávaniach dňa 23.06.2020 a 22.09.2020 zhodne spochybňovali výchovnú spôsobilosť matky, ktorá s nimi bývala cca 6 rokov. Bývala u nich do leta 2019. Počas spoločného spoluzitia mala matka maloletého problémy s alkoholom a starostlivosť o deti zanedbávala. Maloletého N. videli naposledy pred nehodou v novembri 2019. Momentálne o ňom ani o jeho matke nemajú žiadne informácie. Starí rodičia zo strany otca majú s účinnosťou od 01.07.2020 zvereného do náhradnej osobnej starostlivosti vnuka C..

3. Matka maloletého v podaní zo dňa 28.05.2020 s návrhom na zverenie maloletého N. do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov nesúhlasila a žiadala dieťa ponechať v jej starostlivosti. Uviedla, že jej rodičia sa o syna starali od novembra 2019 po tom, ako otec maloletého zámerne narazil autom, v ktorom s ním sedela, do stromu a ona bola následne hospitalizovaná. Mala zdravotné problémy, ktoré jej neumožňovali starostlivosť o syna. So synom bola v kontakte, chodil k nej na víkendy a po zlepšení jej zdravotného stavu sa od 28.05.2020 nachádza v jej starostlivosti. S partnerom a synom bývajú v prenajatom byte, kde má N. vytvorené vhodné podmienky. So zverením dieťaťa do starostlivosti starých rodičov zo strany otca nesúhlasila z dôvodu, že vnuka nevideli od novembra 2019 a obáva sa, že by v ich domácnosti bol ovplyvňovaný k svojmu postoju k nej a jej rodine. Na pojednávaní dňa 23.06.2020 matka žiadala dieťa zveriť do jej starostlivosti s účinnosťou od 28.05.2020, t. j. odkedy sa dieťa fakticky nachádza v jej starostlivosti. S dcérou F. sa stretáva. Tá v novembri 2019 zjedla tabletky z dôvodu, že sa jej nevenovala. Chodievala radšej k svojmu otcovi, keď videla ako nevhodne sa k nej správal jej priateľ D. G..

4. Starí rodičia zo strany matky podaním zo dňa 28.05.2020 zobrali svoj návrh v celom rozsahu späť s odôvodnením, že ho podávali v čase, keď mala matka zdravotné problémy spôsobené nehodou, pričom zdravotný stav matky sa zlepšil, v súčasnosti je schopná sa o dieťa postarať, so synom bola v pravidelnom kontakte a ten sa v súčasnosti nachádza v jej domácnosti. Na pojednávaní dňa 23.06.2020 starí rodičia zo strany matky súhlasili so zverením dieťaťa do starostlivosti matky. Uviedli, že dieťaťa sa u nich nachádzalo od novembra 2019 do 27.05.2020, momentálne sa nachádza v starostlivosti matky, ktorá sa o dieťa riadne stará a jej zdravotný stav umožňuje starostlivosť o dieťa. So zverením dieťaťa do starostlivosti starých rodičov zo strany otca nesúhlasili.

5. Kolízny opatrovník v správach zo dňa 01.06.2020, 18.09.2020 a na pojednávaní dňa 23.06.2020 navrhol návrh starých rodičov zamietnuť a dieťa ponechať v osobnej starostlivosti matky. Zároveň odporučil nad výchovou maloletého nariadiť dohľad v trvaní 12 mesiacov od právoplatnosti rozsudku. Matka spolu s priateľom a maloletým N. obývajú nájomný byt, v ktorom má maloletý vlastnú izbu, kde má vytvorené vhodné podmienky. Matka bola so synom v pravidelnom kontakte, jej zdravotný stav sa zlepšil a t. č. je spôsobilá sa o syna postarať. Návrh starých rodičov zo strany otca navrhol kolízny

opatrovník zamietnuť z dôvodu, že matka je v súčasnosti schopná sa o dieťa postarať. S maloletým bol vykonaný pohovor, počas ktorého sa maloletý vyjadril, že nechce bývať u starých rodičov, pretože by mu matka chýbala. Na pojednávaní dňa 22.09.2020 kolízny opatrovník odporučil nad výchovou maloletého nariadiť dohľad v trvaní 6 mesiacov od právoplatnosti rozsudku, ktorý by sa vykonával prostredníctvom Úradu, práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany.

6. Na pojednávaní dňa 23.06.2020 matka, starí rodičia zo strany otca i kolízny opatrovník súhlasili so späťvzatím návrhu na začatie konania zo strany starých rodičov zo strany matky.

7. Otec maloletého v podaní zo dňa 30.03.2020 s návrhom starých rodičov zo strany matky nesúhlasil, čo odôvodnil obavou o ďalší mentálny vývin dieťaťa. V podaní zo dňa 25.05.2020 s návrhom jeho rodičov na zverenie maloletého N. do ich náhradnej osobnej starostlivosti súhlasil. Otec počas výsluchu dňa 29.07.2020 uviedol, že so zverením maloletého do starostlivosti matky nesúhlasí. Súhlasil so späťvzatím návrhu zo strany starých rodičov zo strany matky a požadoval dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti jeho rodičov, ktorí majú vhodné podmienky na starostlivosť o dieťa. Uviedol, že matka počas spoločného spoluzitia nemala záujem o starostlivosť o jej deti. Prednejší jej bol alkohol a počítačové hry. On sa momentálne nachádza vo väzbe, nemá žiadne úspory, má tri vyživovacie povinnosti, výživné aktuálne neplatí, príjem nemá žiaden.

8. Starí otec zo strany otca na pojednávaní dňa 22.09.2020 poukázal na to, že matka má uzatvorenú nájomnú zmluvu, podľa ktorej môžu byť v byte len dve osoby pod sankciou pokuty. Matka na to uviedla, že prenajímateľ je o pobyte maloletého informovaný a sankcia im prenajímateľom uložená nebola.

9. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom oboch rodičov, starých rodičov zo strany matky a starých rodičov zo strany otca, oboznámením sa s obsahom pripojených spisov, pripojenými listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový stav veci:

10. Matka maloletého má vyživovaciu povinnosť k 4 maloletým deťom: V. C. F., nar. XX.XX.XXXX, F. L. F., nar. XX.XX.XXXX, M. F. T., nar. XX.XX.XXXX a N. G., nar. XX.XX.XXXX.

11. Otec maloletého má vyživovaciu povinnosť k 3 maloletým deťom: M. G., nar. XX.XX.XXXX, C. G., nar. XX.XX.XXXX a N. G., nar. XX.XX.XXXX.

12. Okresný súd Topoľčany rozsudkom č. k. 9P/246/2016-19 zo dňa 12.01.2017 maloletého N. G. zveril do osobnej starostlivosti matky s tým, že obaja rodičia sú oprávnení maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok, a otcovi D. G. uložil povinnosť platiť výživné na maloletého vo výške 50 eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky s účinnosťou od 01.02.2017.

13. Okresný súd Topoľčany rozsudkom č. k. 6C/148/2008-44 zo dňa 21.01.2009 manželstvo Ľ. F. a C. F. rozviedol, maloleté deti F. L.U. a V. C. F. na čas po rozvode zveril do osobnej starostlivosti matky a otcovi uložil povinnosť platiť výživné na maloleté deti vo výške 33,19 eur mesačne na každé dieťa.

14. Okresný súd Topoľčany rozsudkom č. k. 11P/202/2014-45 zo dňa 21.10.2014 maloletého V. C. F. zveril do osobnej starostlivosti otca C. F. a matke uložil povinnosť platiť výživné na maloletého vo výške 33 eur mesačne, čím došlo k zmene rozsudku č. k. 6C/148/2008-44 zo dňa 21.01.2009 v časti zverenia a určenia výživného vo vzťahu k maloletému.

15. Okresný súd Topoľčany rozsudkom č. k. 11P/156/2016-33 zo dňa 22.09.2016 maloletú M. F. T. zveril do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky C. T. a obom rodičom (Ľ. F. a Š. T.) uložil povinnosť platiť tzv. minimálne výživné na maloletú na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany.

16. Okresný súd Topoľčany rozsudkom č. k. 9P/219/2016-56 zo dňa 06.12.2016 schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej maloletého C. G. zveril do osobnej starostlivosti otca a maloletú M. G. do osobnej starostlivosti matky C. U. s tým, že otec sa zaviazal platiť na maloletú M. výživné vo výške 70 eur mesačne.

17. Okresný súd Topoľčany rozsudkom č. k. 10P/94/2020-45 zo dňa 03.09.2020 zveril s účinnosťou od 01.07.2020 maloletého C. G.A. do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov zo strany otca -

Ing. D. G. a C. G., a obom rodičom (D. G. a C. U.) uložil povinnosť platiť tzv. minimálne výživné na maloletého na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany.

18. Okresný súd Topoľčany uznesením č. k. 9P/186/2019-24 zo dňa 20.11.2019 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloletú F. L.Í. F. do právoplatného skončenia konania vo veci samej zveril do osobnej starostlivosti otca C. F.. Uznesenie nadobudlo vykonateľnosť dňa 20.11.2019 a právoplatnosť dňa 17.12.2019.

19. Okresný súd Topoľčany rozsudkom č. k. 9P/186/2019-70 zo dňa 11.02.2020 maloletú F. L. zveril do osobnej starostlivosti otca C. F. s tým, že obaja rodičia sú oprávnení maloletú zastupovať a spravovať jej majetok, a matke uložil povinnosť platiť výživné na maloletú vo výške 33 eur mesačne, čím došlo k zmene rozsudku č. k. 6C/148/2008-44 zo dňa 21.01.2009 v časti úpravy výkonu rodičovských práv a povinností vo vzťahu k maloletej. Rozsudok bol odôvodnený tým, že maloletá mala problémy v správaní zjavne z dôvodu zlého vzťahu s matkou, ktorej bola zverená do osobnej starostlivosti a ktorá sa jej dostatočne nevenovala. Maloletá bola hospitalizovaná z dôvodu požitia väčšieho množstva tabliet. Matka pred nariadením neodkladného opatrenia neprejavovala o maloletú dostatočný záujem. Vzťahová situácia v rodine sa síce medzičasom upokojila, no z dôvodu autonehody bol zdravotný stav matky nepriaznivý a nedovoľoval jej vykonávať osobnú starostlivosť o dieťa.

20. Okresný súd Topoľčany uznesením č. k. 10P/194/2019-13 zo dňa 29.11.2019 nariadil neodkladné opatrenie, na základe ktorého maloletého N. G. zveril do osobnej starostlivosti starých rodičov zo strany matky - L. O. a Ľ. O.. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 20.12.2019.

21. Zo spisu sp. zn. 10P/194/2019 vyplýva, že návrh podali starí rodičia zo strany matky dňa 27.11.2019 a odôvodnili ho tým, že dňa 21.11.2019 došlo k dopravnej nehode, keď motorové vozidlo, v ktorom sedeli obaja rodičia maloletého, čelne narazilo do stromu. Z uvedeného dôvodu boli obaja rodičia hospitalizovaní a preto starí rodičia žiadali zverenie maloletého do ich starostlivosti.

22. Uznesením Okresného súdu Nitra sp. zn. 21Tp/150/2019 zo dňa 24.11.2019 bol otec D. G. vzatý do väzby. Z uvedeného uznesenia vyplýva, že otec bol vyšetrovateľom KR PZ OKP Nitra obvinený zo spáchania obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 145 odsek 1, odsek 2 písmeno c) Trestného zákona, v štádiu pokusu podľa § 14 odsek 1 Trestného zákona, s poukazom na § 139 odsek 1 písmeno c) Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť na tom skutkovom základe, že : dňa 21.11.2019 v čase o 15:39 hod. na ceste III/1711, v priamom úseku cesty od obce G. R. smerom na obec L., ako vodič osobného vozidla zn. K. A., evidenčné číslo: F.-XXX-V., po predchádzajúcej slovnej hádke so spolujazdkyňou Ľ. F., v úmysle usmrtiť seba i spolujazdkyňu pridal plyn a nasmeroval osobné vozidlo, pravou prednou stranou vozidla, mimo vozovku vpravo, do v priekope stojaceho stromu, pričom došlo k zraneniu spolujazdkyne Ľ. F., ktorá utrpela zlomeninu diaľfýzy stehennej kosti vľavo s dobou liečenia osem až desať týždňov.

23. Z pripojeného spisu Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 2T/21/2020 bolo zistené, že dňa 22.04.2020 bola na D. G., nar. XX.XX.XXXX podaná obžaloba pre prečin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, odsek 3 písm. d/ trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 138 písm. b/ trestného zákona. Poškodenou je v zmysle obžaloby Ľ. F.Í.. Vec nie je právoplatne skončená.

24. Z pripojeného spisu Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 2T/21/2020 tiež vyplýva, že dňa 11.05.2020 bola na D. G., nar. XX.XX.XXXX na Okresnom súde Nitra podaná obžaloba pre pokus obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 14 odsek 1, § 145 odsek 1 Trestného zákona. Poškodenou je v zmysle obžaloby Ľ. F.. Vo veci bol dňa 11.09.2020 vyhlásený rozsudok, na základe ktorého bol obžalovaný D. G., nar. XX.XX.XXXX uznaný vinným zo spáchania pokusu obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 14 odsek 1, § 145 odsek 1 Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 15 rokov so zaradením na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia a ochranný dohľad v trvaní 18 mesiacov. Rozsudok nie je právoplatný.

25. Matka je v súčasnosti po vyššie uvedenej autonehode práceneschopná, poberá nemocenské dávky, ktoré jej boli za obdobie 01-06/2020 vyplatené v celkovej výške 2673 eur. Má vyživovaciu povinnosť voči štyrom maloletým deťom. Matka spolu s priateľom a maloletým N. obývajú dvojizbový nájomný byt, v ktorom má maloletý vlastnú izbu, kde má vytvorené vhodné podmienky. N. sa nachádza v

domácnosti matky od 28.05.2020. Príjem jej priateľa je 624,11 eur v čistom. V zmluve o nájme, ktorú matka predložila, je uvedené, že v byte môžu bývať maximálne dve osoby a iná osoba môže bývať len po predchádzajúcom súhlase prenajímateľa. Nájomnú zmluvu ako nájomcovia podpísali matka a jej priateľ s tým, že bol zložený depozit 260 eur za nedodržanie zmluvných podmienok. Šetrenia v domácnosti matky boli vykonané opakovane, pričom neboli zistené nedostatky v starostlivosti o maloletého. S maloletým bol v domácnosti tiež opakovane vykonaný pohovor, pričom neboli zistené znaky zanedbania starostlivosti o neho a maloletý sa vyjadril, že chce zostať v starostlivosti matky. Z potvrdenia MUDr. D. L. zo dňa 29.05.2020 vyplýva, že matka maloletého je spôsobilá po telesnej i duševnej stránke zabezpečiť starostlivosť o dieťa. Matka má výdavky na nájomné 320 eur a výživné na maloleté deti M., F. a V. spolu 90 eur mesačne. Maloletý N. od septembra nastúpil na ZŠ F. F.. Výdavky na neho sú nasledovné: ZRPŠ 20 eur, triedny fond 6 eur, družina 15 eur mesačne a strava 32 eur mesačne.

26. Podľa § 121 CMP (zákona č. 161/2015 Z. z. - Civilného mimosporového poriadku), rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

27. Podľa § 36 ods. 1 ZoR (zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov), rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

28. Podľa § 24 ods. 1 ZoR, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

29. Podľa § 45 ods. 1 ZoR, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

30. Podľa § 45 ods. 2 ZoR, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

31. Podľa § 45 ods. 3 ZoR, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

32. Podľa § 62 ods. 1 ZoR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

33. Podľa § 62 ods. 2 ZoR, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

34. Podľa § 62 ods. 3 ZoR, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

35. Podľa § 62 ods. 5 ZoR, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

36. Podľa § 75 ods. 1 ZoR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnenú potrebu oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

37. Podľa § 37 ods. 2 ZoR, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení:

- a) vhodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu,
- b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené,
- c) uloží maloletému dieťaťu obmedzenie v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jeho priaznivý vývin; dodržiavanie uloženého obmedzenia sleduje najmä za súčinnosti obce,
- d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

38. Podľa § 29 ods. 1 až 3 zákona č. 161/2015 Z. z. CMP navrhovateľ môže počas konania zobrať návrh na začatie konania späť, a to celkom alebo sčasti. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. Súd konanie nezastaví, ak sa mohlo začať aj bez návrhu a je potrebné v konaní pokračovať. Súd konanie nezastaví, ak niektorý z účastníkov so späťvzatím návrhu z vážnych dôvodov nesúhlasí.

39. Vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa sleduje najmä záujem maloletého dieťaťa, ktorý bol ako zásada zakotvená prijatím zákona č. 175/2015 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon o rodine.

40. V prejednávanej veci prvotný návrh na začatie konania podali starí rodičia zo strany matky, ktorí žiadali zverenie maloletého do ich náhradnej osobnej starostlivosti. V priebehu konania svoj návrh vzali späť z dôvodu, že maloletý sa od 28.05.2020 nachádza v starostlivosti matky, ktorá požaduje, aby dieťa bolo aj právne zverené do jej osobnej starostlivosti. Starí rodičia zo strany otca so zverením dieťaťa do starostlivosti matky nesúhlasia a požadujú dieťa zveriť do ich náhradnej osobnej starostlivosti. Otec maloletého nesúhlasí so zverením dieťaťa do starostlivosti matky a žiada, aby dieťa bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti jeho rodičov.

41. Vzhľadom na to, že starí rodičia zo strany matky zobrali svoj návrh (na zverenie maloletého do ich náhradnej osobnej starostlivosti) v celom rozsahu späť, súd rešpektujúc toto ich dispozičné právo konanie v tejto časti v zmysle § 29 CMP zastavil.

42. Súd mal v prejednávanej veci na základe vykonaného dokazovania za preukázané, že zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov zo strany otca nie je v záujme maloletého dieťaťa. Náhradná osobná starostlivosť o dieťa prichádza do úvahy vtedy, ak ani jeden z rodičov nedokáže zabezpečiť riadnu starostlivosť o maloleté dieťa, pričom v prejednávanej veci bolo zistené, že matka je v súčasnosti spôsobilá riadnej starostlivosti o dieťa.

43. Medzi starými rodičmi zo strany otca a matkou a jej rodičmi na druhej strane sú narušené vzťahy aj z dôvodu prebiehajúcich trestných konaní, v ktorých je obžalovaným otec dieťaťa. Starí rodičia zo strany otca spochybňujú výchovnú spôsobilosť matky, okrem iného i s poukazom na jej nevhodné správanie z minulosti a tiež odňatie jej maloletej dcéry F. z jej starostlivosti v novembri 2019. V konaní

bolo preukázané, že medzi rodičmi boli v tom čase narušené vzťahy s vplyvom na ich súkromný život, čo malo zjavne dopad aj na starostlivosť o maloletú F.. Starí rodičia zo strany otca napriek tvrdeným skutočnostiam odňatie maloletého N. zo starostlivosti matky v minulosti nežiadali, hoci do jej starostlivosti bol zverený už rozsudkom č. k. 9P/246/2016-19 zo dňa 12.01.2017.

44. Pre rozhodovanie súdu v prejednávanej veci je ale rozhodujúci skutkový stav v súčasnosti. Otec dieťaťa sa nachádza vo väzbe. Sú voči nemu vedené dve trestné konania vo veci prečinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby a pokusu obzvlášť závažného zločinu vraždy, v oboch ako poškodená vystupuje matka maloletého dieťaťa. Okresný súd Nitra dňa 11.09.2020 vyhlásil rozsudok, na základe ktorého bol obžalovaný D. G., nar. XX.XX.XXXX uznaný vinným zo spáchania pokusu obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 14 odsek 1, § 145 odsek 1 Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 15 rokov so zaradením na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia a ochranný dohľad v trvaní 18 mesiacov. Konanie nie je právoplatne skončené, no je nesporné, že v dôsledku dopravnej nehody bol zdravotný stav matky maloletého dieťaťa vážny a doteraz je z toho dôvodu práceneschopná. Dieťa sa od 28.05.2020 nachádza v starostlivosti matky, o dieťa je riadne postarané, jeho vzťah k matke je pozitívny. Starí rodičia zo strany otca na poslednom pojednávaní spochybnili možnosť pobytu maloletého v prenajatom byte vzhľadom na obsah nájomnej zmluvy. Matka v konaní ale potvrdila, že prenajímateľ má vedomosť o pobyte dieťaťa v prenajatom byte a nemá voči tomuto výhrady. Tiež nebolo sporné, že reálne dieťa bydlisko zabezpečené má bez ohľadu na písomné znenie nájomnej zmluvy. Z nájomnej zmluvy vyplýva finančná sankcia za to, že v domácnosti sa bude zdržiavať iná osoba, no prenajímateľ si ani tento druh sankcie neuplatnil. Starostlivosť zo strany matky bola opakovane prešetrovaná a neboli zistené nedostatky v starostlivosti, preto aj kolízny opatrovník odporúča dieťa ponechať v starostlivosti matky. V konaní bol tiež zistený názor dieťaťa, ktoré sa vyslovilo totožne. Súd na základe zisteného skutkového i právneho stavu dospel k záveru, že sú dané dôvody na ponechanie maloletého v starostlivosti matky, keďže maloletý sa nachádza v jej domácnosti, matka sa o neho riadne stará, pričom adekvátna osobná starostlivosť rodiča má vždy prednosť pred náhradnou osobnou starostlivosťou.

45. Súd preto na základe vyššie uvedených skutočností návrh starých rodičov D. G., nar. XX.XX.XXXX a C. G., nar. XX.XX.XXXX na zverenie maloletého N. do ich náhradnej osobnej starostlivosti zamietol a zároveň zrušil neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Topoľčany č. k. 10P/194/2019-13 zo dňa 29.11.2019, čím znova nadobudnú účinky rozsudku Okresného súdu Topoľčany č. k. 9P/246/2016-19 zo dňa 12.01.2017, ktorým bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti matky.

46. Vzhľadom na to, že dieťa sa nachádza od 28.05.2020 v starostlivosti matky a otec sa v súčasnosti nachádza v Ústave na výkon väzby a jeho aktuálne príjmové a majetkové pomery mu neumožňujú plniť výživovaciú povinnosť v súdom pôvodne určenej výške, súd s účinnosťou od 28.05.2020 uložil otcovi povinnosť platiť na maloletého N. výživné vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepnoleté dieťa alebo nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Nedoplatok otca na zročnom výživnom za obdobie od 28.05.2020 do 30.09.2020 vo výške 120,76 eur (3,71 eur za príslušnú časť mesiaca máj 2020 zo sumy 28,79 eur + 28,79 eur za mesiac jún + 3x 29,42 eur za mesiace júl až september) súd otcovi povolil zaplatiť v mesačných splátkach vo výške 5 eur splatných spolu s bežným výživným počnúc právoplatnosťou rozsudku k rukám matky s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. Týmto rozsudkom súd zmenil rozsudok Okresného súdu Topoľčany č. k. 9P/246/2016-19 zo dňa 12.01.2017 v časti výživného.

47. Vzhľadom na výchovné nedostatky v starostlivosti matky o maloleté deti z minulosti súd v zmysle § 37 ods. 2 písm. b/ ZoR uložil zároveň výchovné opatrenie, a to dohľad nad výchovou maloletého N. na obdobie 12 mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku, ktorý bude vykonávaný prostredníctvom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany. Doba trvania výchovného opatrenia zodpovedá prvotnému návrhu kolízneho opatrovníka a je podľa názoru súdu primeraná vzhľadom na potrebu dlhodobejšieho dohľadu nad výchovou maloletého Denisa.

48. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 CMP, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Topoľčany.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a uvedená spisová značka konania. V odvolaní sa má ďalej uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č.233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (exekučný poriadok) v znení neskorších zmien alebo návrh na súdny výkon rozhodnutia podľa § 370 a nasl. CMP.